

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННІ неперервної освіти і туризму
Іван ГРИЦЕНКО
«06» _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри міжнародних відносин і суспільних наук
Протокол № 9 від 17 квітня 2024 р.
завідувач кафедри
Вікторія ХВІСТ

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Туризм»
Ірина КУДІНОВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української культури

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність 242 – «Туризм і рекреація»

освітня програма Туризм

ННІ неперервної освіти і туризму

Розробник: доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, кандидат історичних наук, доцент Людмила Лановюк

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни

Історія української культури

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	242 – «Туризм і рекреація»	
Освітня програма	Туризм	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні заняття	-	
Семінарські заняття	30 год.	
Самостійна робота	60 год.	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є забезпечення розуміння явищ традиційно-культурної спадщини українського народу та їх висвітлення в світовому контексті, а також систематизація послідовності культурного розвитку, ознайомлення з художніми особливостями кожної епохи, її мистецькими пам'ятками, видатними постатями.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: основні теоретичні аспекти культури; основні етапи української культури у їхній хронологічній послідовності та характерні особливості кожного зокрема; стилі, властиві культурним епохам, їхні риси; історичний контекст культурних епох та явищ; провідних діячів української культури та мистецтва, їхні найважливіші твори та здобутки; концепції формування і розвитку українського етносу та найбільш характерні риси взаємозв'язків і взаємовпливів етнічних груп в рамках української держави; особливості історико-етнографічного районування України; закономірності розвитку основних галузей господарства та матеріальної і духовної культури українців; історію формування та діяльності культурологічних організацій українського народу; визначальні тенденції розвитку освіти, науки, техніки як фундаментальних основ рівня життя українського етносу;

вміти: визначати періоди, закономірності формування української культури, а також особливості сучасного культурного розвитку українського суспільства та його перспективу; вільно орієнтуватися в особливостях різних етапів національної культури; впроваджувати традиційно-культурні норми поведінки українського народу у сучасну практику; враховувати естетичні та етичні цінності культурної спадщини українського народу при здійсненні професійної діяльності.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність:

здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи екологічних та туризмознавчих наук, з урахуванням принципів збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості

- загальні компетентності:

K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

- фахові (спеціальні) компетентності:

K16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

К17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

К28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях

2. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Стародавня та середньовічна історія української культури												
Тема 1. Вступ. Теоретичні аспекти культури	3	3										
Тема 2. Культура і суспільство	3		3			4						
Тема 3. Стародавня культура східних слов'ян дохристиянської доби	4	3										
Тема 4. Давнє населення України та його вплив на формування української культури	4		3			4						
Тема 5. Культурний розвиток Русі-України в княжу добу	4	3				6						
Тема 6. Особливості світорозуміння людини часів Київської Русі	4		3			4						
Тема 7. Культура України в XIV – I пол. XVII ст.	4	3				4						
Тема 8. Художньо-історичний мистецький світ XIV	4		3			4						

– I пол. XVII ст.												
Тема 9. Козацтво як явище історії та культури	4	3				4						
Тема 10. Запорозька Січ як культурно-історичний феномен	3		3									
Разом за змістовим модулем 1	60	15	15			30						
Змістовий модуль 2. Історія української культури в нову та новітню добу												
Тема 11 Українське бароко як нове світовідчуття і нове мистецтво		4				4						
Тема 12. Культура України в другій половині XVII-XVIII ст.			4									
Тема 13. Духовні пошуки XIX ст. Українська культура в загальноєвропейській перспективі		4				6						
Тема 14. Розвиток науки та освіти в Україні в XIX ст.			3			4						
Тема 15. Українська культура в перспективі світових процесів, зрушень, нових явищ і тенденцій на рубежі XIX-XX ст.		4				4						
Тема 16. Розвиток національної культурної традиції та формування нової естетичної свідомості у художній творчості на рубежі XIX-XX ст.			4			4						
Тема 17. Українська культура у XX – на поч. XXI ст.		3				4						
Тема 18. Українська культура другої половини XX – поч. XXI ст.			4			4						
Разом за змістовим модулем 2	60	15	15			30						
Усього годин	120	30	30			60						

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Культура і суспільство	3
2	Давнє населення України та його вплив на формування української культури	3
3	Особливості світорозуміння людини часів Київської Русі	3
4	Художньо-історичний мистецький світ XIV – I пол. XVII ст.	3
5	Запорозька Січ як культурно-історичний феномен	3
6	Культура України в другій половині XVII-XVIII ст.	4
7	Розвиток науки та освіти в Україні в XIX ст.	3
8	Розвиток національної культурної традиції та формування нової естетичної свідомості у художній творчості на рубежі XIX-XX ст.	4
9	Українська культура другої половини XX – поч. XXI ст.	4
Усього		30

4. Теми для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Культура і суспільство	4
2	Давнє населення України та його вплив на формування української культури	4
3	Культурний розвиток Русі-України в княжу добу	6
4	Особливості світорозуміння людини часів Київської Русі	4
5	Культура України в XIV – I пол. XVII ст.	4
6	Художньо-історичний мистецький світ XIV – I пол. XVII ст.	4
7	Козацтво як явище історії та культури	4
8	Українське бароко як нове світовідчуття і нове мистецтво	4
9	Духовні пошуки XIX ст. Українська культура в загальноєвропейській перспективі	6
10	Розвиток науки та освіти в Україні в XIX ст.	4
11	Українська культура в перспективі світових процесів, зрушень, нових явищ і тенденцій на рубежі XIX-XX ст.	4
12	Розвиток національної культурної традиції та формування нової естетичної свідомості у художній творчості на рубежі XIX-XX ст.	4
13	Українська культура у XX – на поч. XXI ст.	4
14	Українська культура другої половини XX – поч. XXI ст.	4
Разом		60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тестові завдання;
- реферати;

- самостійні творчі роботи.

6. Методи навчання

У навчальному процесі використовувалися різноманітні форми та методи роботи: читання лекцій, проведення семінарських занять, письмовий контроль у формі тестування та розгорнутих відповідей, організація самостійної роботи студентів під керівництвом викладача, керівництво та контроль за виконанням творчих індивідуальних завдань, заохочення студентів до дискусій із проблемних питань, що виносяться на розгляд в плані практичних занять.

7. Методи оцінювання

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного (проміжного), підсумкового (семестрового) контролю.

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться викладачами у ході аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є підсумковий контроль за змістовими модулями.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- Виступ з основного питання.
- Усна наукова доповідь.
- Доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ.
- Участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- Аналіз джерельної і монографічної літератури.
- Письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо).
- Реферат, есе (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни при рубіжному модульному контролі.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за модульні роботи є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.

Модульний контроль (МК) проводиться відповідно до графіка навчального процесу. Оцінка модульного контролю виставляється з урахуванням результатів проведеного контрольного заходу даного МК. Контрольні заходи модульного контролю проводяться під час семінарських занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи модульного контролю проводяться у комбінованій формі: у вигляді тестування та письмових контрольних робіт. В окремих випадках можна застосовувати й інші форми модульного контролю: письмові завдання, усні колоквиуми та ін. Вид контрольного заходу та методика урахування складових модульного контролю при визначенні оцінки за МК розробляється викладачам і затверджується кафедрою.

До контрольного заходу відповідного модульного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити індивідуальні завдання, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

У разі відсутності студента на контрольному заході модульного йому надається право на повторне складання в індивідуальному порядку.

Підсумковий (семестровий) контроль. Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату поточної і модульної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю.

З дисципліни передбачена така форма звітності, як іспит, що проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни згідно з «Положенням про екзамени та заліки в Національному університеті біоресурсів і природокористування України».

У НУБіП України використовується рейтингова форма контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять (модуля) з певної дисципліни. Її результати враховуються під час виставлення підсумкової оцінки. Рейтингове оцінювання знань студентів не скасовує традиційну систему оцінювання, а існує поряд із нею. Воно робить систему оцінювання більш гнучкою, об'єктивною і сприяє систематичній та активній самостійній роботі студентів протягом усього періоду навчання, забезпечує здорову конкуренцію між студентами у навчанні, сприяє виявленню і розвитку творчих здібностей студентів.

Форма проведення семестрового контролю є комбінованою (частково усна - при проведенні співбесіди, частково письмова - при відповідях на теоретичні питання та тестуванні тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Іспит є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю. Оцінка за екзамен «автоматично» не виставляється.

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який систематично працював протягом семестру, показав під час іспиту різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну та знайомий з додатковою літературою, усвідомив взаємозв'язок

окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, виявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав стійкий характер знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення і поповнення у ході подальшого навчання.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання, справляється з виконання завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для їх подолання під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про введення в дію від 29.12.2023 р. № 1400)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **R_{дис}** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R_{нр}** (до 70 балів): **R_{дис} = R_{нр} + R_{ат}**

9. Навчально-методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Історія української державності» включає:

- конспект лекцій на паперовому та електронному носіях;
- навчально-методичний посібник для організації самостійної роботи;
- електронний курс дисципліни на платформі Elearn

(<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3113>);

- матеріали для демонстрування за допомогою технічних засобів навчання (відеофільми та відеофрагменти).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Білоцерківський В.Я., Шейко В.М. Історія української культури. – К.: Знання, 2019. – 413 с.
2. Вербицька П., Хома І. Історія української культури: європейський контекст. – К., 2023. – 318с.
3. Висоцький О.Ю. Історія української культури. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2019. – 130 с.
4. Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. – 4–те видання. – К.: Либідь, 2022. – 656 с.
5. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І.І. Тюрменко, С.Б. Буравченкова, П.А. Рудик та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2021. – 368с.
6. Нікольченко Ю., Сабадаш Ю. Історія української культури. Практикум. – К., 2024. – 110 с.
7. Сабадаш Ю. Історія української культури (XX століття). Хрестоматія / Ю. Шабанова. – К., 2022. – 292 с.
8. Сабадаш Ю. Історія української культури (від стародавніх часів до XIX століття). Ілюстрована хрестоматія / Ю. Шабанова. – К., 2020. – 320 с.
9. Шабанова Ю., Тарасова Ю., Дичковська О. Історія української культури. Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / Ю.О.Шабанова, Н.Ю.Тарасова, О.Я. Дичковська. – Дніпропетровськ, 2022. – 141 с.